

אוצרות ליובאוויטש

עלון פנימי דו-שבועי, עבור תלמידי תומכי תמימים בכל הסניפים

ימים ראשונים

לאחד נגלה וחסידות

כ"ד טבת הוא יום ההילולא של רבינו הזקן... וצריכים לנצלו בכל הקשור להליכה בדרכיו ואורחותיו.

ולכל לראש, בענין המודגש בשמו - 'שניאור', כמסופר בהשיחות, שרומז על 'שני אור': "אור" - קאי על התורה, כמ"ש "כי נר מצוה ותורה אור", ויש בה שני בחי' אור: אור דתורת הנגלה, ואור דתורת החסידות, ושניהם יחדיו נרמזים בהשם "שניאור" - שם אחד, שבו נכללים שני האורות, הן האור דתורת הנגלה והן האור דתורת החסידות... שענין זה תובע רבינו הזקן מכל אלה המתחשבים ונמנים על דגלו ומחנהו - לאחרי שפתח וסלל את הדרך ("ער האט דורכגעטרעטן די וועג") - שגם אצלם תהי' ההתאחדות של האור דתורת הנגלה עם האור דתורת החסידות. ובפשטות: רבינו הזקן תובע מכא"א מאתנו הן לימוד תורת הנגלה והן לימוד תורת החסידות - כפי שפוסק בהלכות תלמוד תורה אודות חיובו של כא"א בלימוד התורה, שחיוב זה אינו על מקצוע מיוחד בתורה, אלא על כל מקצועות התורה, הן נגלה דתורה והן נסתר דתורה.

ובמילא: כשישנם "שפיץ-חסידים" שרוצים לצאת י"ח בקו זה, או לאידך, "פאָרעווע-חסידים" שרוצים לצאת י"ח בקו זה - אומרים להם: לא הא ולא הא, אלא צ"ל "שני-אור" דוקא, שני האורות דתורת הנגלה ותורת החסידות, כפי שמתאחדים יחדיו דוקא.

.. נגלה דתורה ונסתר דתורה הם כמו גוף ונשמה, "גופי תורה" ו"נשמתא דאורייתא", וכשם שאי אפשר לגוף בלא נשמה, כך אי אפשר גם לנשמה בלא גוף (כיון שלא זו הכוונה), כי אם נשמתא דאורייתא ביחד עם גופי תורה.

.. ומטעם זה תובעים בתוקף כל כך מכל החסידים בכלל, ובפרט מאלה הנמצאים באהלה של תורה, ומתלמידי הישיבה בפרטי פרטיות - שתהי' אצלם שקידה והתמדה ביותר בלימוד נגלה דתורה, אלא, שהלימוד יהי' מתוך חיות ו"לעבעדיקייט" (לא רק חיות ו"לעבעדיקייט" מצד ההבנה והשגה שלו, אלא גם חיות ו"לעבעדיקייט") שמוסיפה תורת החסידות בלימוד הנגלה.

והרי "תביעה" של הרביים היא (לא רק תביעה בלבד, אלא יש בה) גם נתנית-כה... וכיון שכן, חובתו וזכותו של כא"א ללמוד לא רק תורת החסידות, אלא גם נגלה דתורה (כמדה לא פחותה), כיון שתובעים ונותנים כח על שניהם. וענין זה מהוה גם הכנה והקדמה להגאולה השלימה שצריכה להיות הן בנוגע להגוף, גאולת הגוף, והן בנוגע להנשמה, גאולת הנשמה...

(משיחת כ"ד טבת

תשי"ב - 'תורת מנחם' ח"ד ע' 241 ואילך)

"יובל היא"

תר"פ. שיחות, אגרות, בקשר ל-100 שנה

הפחד בקבלת הנשיאות בתר"פ

'פרידנפשו' מרטיט, אותו שלח כ"ק אדמו"ר מהורייצ' ני"ע - בקיץ תר"פ - להניחו על ציון כ"ק אדה"ז ני"ע, ומתפרסם בזה לרגל יומא דהילולא רבא:

אנא לעורר רחמים רבים ממקור הרחמים והחסדים האמיתים - ע"ד מכניסי רחמים, כמ"ש בתשובת מהרי"ב ז"ל - עבורי, בן-נכד-נכדו, יוסף יצחק בן שטערנא שרה, שנשאיתי יתום מכבוד קדושת אדוני אבי מורי, נכד-נכדו, רבי שלום דובער בן רבקה, ועפ"י פקודת צוואתו הקדושה הנני חוזר דא"ח ברבים בכל שבת קודש ומועד; והנני זוחל ורועד לעמוד במקום גדולים וקדושים, ולא ידעתי נפשי, והנני מפחד פן ואולי ח"ו לא אכוון אל נקודת האמת, ורק הנני מקיים כפי שגזרה החכמה העליונה, במצות כיבוד אב, עד כמה שיד שכלי מגיע. אנא לעורר רחמים רבים, כי יחוק השי"ת מחי ולבי כי אוכל לעבוד אותו ית' באמיתית בשעבוד הכחות ומחשבה דיבור ומעשה ולהתחזק כפי יכולתי להבין ולהשכיל, ואל ימצא בי שמץ טעות והיצוניות כלל ויפעלו הדברים בגופי ומדותי הטבעיים בפועל ממש, ויתן לי השי"ת הצלחה בכל הענינים שהנני עוסק בהם, והצלחה. (אג"ק ח"יא ע' דה)

ליובאוויטש עכשיו

בית הכנסת הצמוד לאוהל הק' בליובאוויטש, לאחר התקנת התאורה החדשה (באדיבות השליח הרב גבריאל גורדון)

שמירה מיוחדת ביום ההילולא

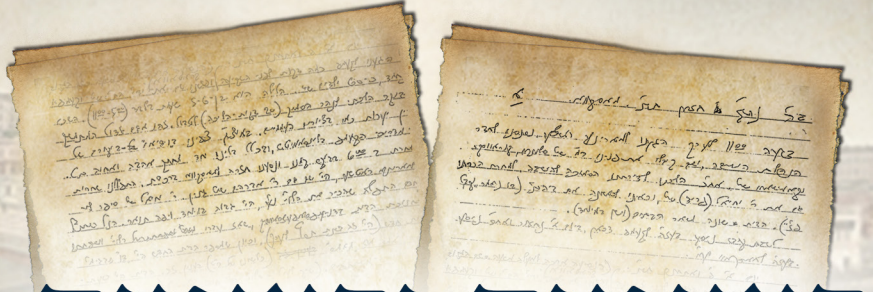
דער יום ההילולא פון א צדיק איז דאס דער 'ליל שמורים' פון נשמה, נאר מיר חסידים דארפן מאכן 'כלים' - אויף מקבל זיין דעם אור אין א פנימי[ו]ת. די 'כלי' איז תורה מיט פנימי[ו]ת התורה, און תורה איז א כוס של ברכה ברוחניות ובגשמיות. [= יום ההילולא של צדיק הוא 'ליל שמורים' להנשמה, אלא שעלינו - החסידים - להכין 'כלי' בכדי לקבל האור בפנימיות; ה'כלי' הוא התורה בפנימיות התורה, והתורה היא 'כוס של ברכה' ברוחניות ובגשמיות].

(מדברי כ"ק אדוני"ע, כ"ד טבת תרנ"ז, אג"ק כ"ק אדמו"ר מהורייצ' ני"ע ח"ד ע' רמא)

1. אולי הכוונה, שכשם שיליל שמורים "שמור מן המיוקין", כך גם נשמת הצדיק מושפעה לחסידים שמירה כי ביום ההילולא, וכמוכן מהסיפור שמוכא לפניו על גזירה שהיתה על יהודי מוסקבה בחודש טבת באותה שנה (תרנ"ז).

פנינה

'צוגעקומען
א פערל'

רשימות ורשמים

שליחות בבריה"מ לפני שלוש שנים (ג)

אנו מתכבדים לפרסם את המשך יומנו של הרה"ח ר' אלישיב קפלון אודות שליחותו בברה"מ בשנת תש"נ. היומן מועתק כאן כלשונו, עם הערות שנוספו כעת בשולי הגליון.

הנער האמיץ מניקולייב שלנו

ו' תשרי תנש"א (המשך)

ב-5:00 בבוקר נסענו חזרה ללנינגראד ומשם נסעתי למאסקווא. בער"ה נסענו לחארקאו. ברוב הסעודות [בר"ה] היו כ"כ אורחים מאנשי (צעירי) המקום ושוחחו איתם בארוכה כו'.
למחרת נסענו (ברכבת) לניקולייב צלחה. כשהגענו, הסרנו את הכובעים (שמתי חתיכת נייר תחת הכיפה) ונכנסנו מיד לתוך העיר, תפסנו טרעמפ ונסענו לביתו של מישא (שקיבלנו כתובתו במאסקווא). אהה צ' לקחנו הוא וברוך (בוריס) למקום ביתו של כ"ק אד"ש [לפי מה שנמסר להם מוקני העיר, שחלקם עזבו את העיר וחלקם שחל"ח].
חלונות הבית פרוצים, ובכלל הבית ישן והרוס, אבל דרים בו 2 משפחות. הבית נמצא על פינת רחוב פרויאונאי 59 (69). כיום: דוגאייטווא. הבית הוא בעל שתי קומות ויש בו כמה דירות, אבל לא ידוע באיזה דירת דר אד"ש (ואולי גם הרמ"ש יאנאווסקי).
על רחוב קרליפטניץ נמצאים כמה נמצאים כמה בתי-כנסת ישנים. וכן מעבר לכביש שליד בית אד"ש. (ראה ציור).

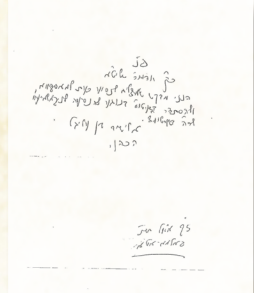
מכאן ואילך נכתב בני.
מחרת יוהכ"פ תנש"א

בדרכנו הראה לנו מישא את בנין הק.ג.ב. שלידו הסתובבו שוטרים רבים. ראינו גם את הרחוב היהודי (לשעבר). שבנו לביתו של מישא ושוחחנו ארוכות עם בנו יורי בן ה-15 המסרב ללכת לביה"ס בשבת, אף שסובל על כך מאמו (שהיא פרופ'), מלבד הנופיות ומלות גנאי ויותר מזה שמקבל מהמורה ומהחברים. הוא גאה בכך מאד, אף שאמור אינו מקבל גיבוי רב לכך מהבית. הוא ואביו מניחים תפלין בכ"ו.
פלא הוא, שזמן קצר לפני שעזבנו את הבית נכנסה אמו לחדר ומסרה פתק שהביאה הסבתא - רשיון פטור מלימוד בביה"ס בשבת, בתור בלתי-בריא כו'. התאריך בו ניתן הרשיון הוא ב' דר"ה!
ב-11:00 בלילה בערך עזבנו את ניקולייב כשמלוינו נפרדים מאיתנו בגעגועים ובחיבה. הגענו לחארקאו (ברכבת) למחרת ב-4:00 אהה"צ. ומשם נסעתי תיכף למאסקווא, לשם הגעתי ב-5:00 בבוקר.

(המשך יבוא)

ביתו השני של הרבי בניקולייב בחורבנו (מארכיון התמונות של אגו"ח).

הפתק שכתבתי לרבי מאלמא-אטא

ביתו הראשון של הרבי בניקולייב היה כנראה בית סבו הרמ"ש יובסקי הנראה בתמונה. (מארכיון התמונות של אגו"ח. לא ברשמה שנת הצילום. נראית משנות השבעים).

יורי זינגרמן מניקולייב בעת ביקורו.

- 1 כן היה לנו 'מופת': כשהגענו לשרה התעופה במלמא-אטא כדי להשיג כרטיס ללנינגרד, הודיעו לנו שהטיסה הבאה תהיה רק בחודש הבא!... ברור היה שישנם כרטיסים, אך הם ניתנים ל'מיוחסים'. ר' אביגדור ניסה את כוחו בתנות שטרות מרששים בתוך הרכות והושטתם לפקידה, אך האטימות האדישות לא השתנו. ר' אביגדור היה נראה אבוד ומבוהל. פניתי לדילפק צדרי וכתבתי לרבי פתק ובו בקשה שהכל יסתדר (ראה צילום). לא עברו אלא דקות אחדות, ופתאום הם מילאו לנו במהירות שני כרטיסים ופטרונו לשלום!
- 2 הנישא העיקרי היה המכתב-כללי של הרבי שהגיע אלינו בפאקס.
- 3 ד' תשרי.
- 4 בעיר ניקולייב היו מפעלי ייצור נשק של צבא ברה"מ, ועל כן נאסר לורים להיכנס אליה. לכן לא התעכבנו לרגע ברציף ומיד השתדלנו להתערבב בהמון. בכל הסיכויים בעיר לא יצאנו מהממונית, וחלונות הרכב כוסו ביולונת... ומאם הצצנו וראינו את האתרים הנוכחים כאן.
- 5 זינגרמן.
- 6 ראה 'תולדות לוי יצחק' (מהדורת תשנ"ה), עמ' 108, תמונת הבית בן שתי הקומות (ללא ציון שם הרחוב). תמונה מתקופה מאוחרת יותר (תשנ"ב?), כאשר אותו בית היה כבר הרב, מתפרסמת גליון זה. יצויין כי ככל הנראה התגורר הרלו"ב צ"ע אחר נישואיו בבית חותנו הרמ"ש (בית חד-קומתי, בכתובת אחרת); הבית נראה גדול מספיק כדי להקנות בו יחידות דיור למשפחה נוספת (ראה תמונה המתפרסמת כאן, וב'תולדות לוי יצחק' עמ' 107 תמונה נוספת מתקופה מאוחרת יותר), ומאוחר יותר עבר לידה עצמאית בבית בן שתי הקומות הנ"ל.
- 7 סבו של הרבי. על פי הכתוב בהערה הקודמת - לא התגורר שם הרמ"ש.
- 8 כמדומני שלא רשמתי נכונה את שם הרחוב, רק לפי מה שהיה נשמע על מיימשיא.
- 9 כנראה אזור הגמריים היהודי עד לשלטון הסובייטי.

לע"נ
אברהם בן מרדכי לחיאני ז"ל
ליום השנה יד טבת תשפ"א
וליריו הגאולה הקרובה
הוקדש ע"י משפחת לחיאני להצלחה בגור

(נ) פלאות אראנו

ההכרזה בכל יום: "פקד פקדתי אתכם!"

.. ובפרט כששומעים ממושה רבינו שבדורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שכבר סיימו כל עניני העבודה ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח צדקנו .. יש לעודד ולחזק את רוחם של בני ע"י ההכרזה שהקב"ה אומר בכל יום באופן חדש ממש "פקד פקדתי אתכם", ומשיח צדקנו "עומד אחר כתלנו", ו"זהה זה בא", ויש להתכונן לקבל את פניו ע"י ההוספה בתומ"צ ..

(תו"מ 'התועודות' תנש"ח ח"ב ע' 142. ולהעיר ש"פקדתי אתכם" ר"ת פ"א)

מערכת "אוצרות ליובאוויטש"